

OSNOVNA ŠOLA GUSTAVA ŠLIHA VELENJE
GIBANJE MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

**LOKALC – PRVI KORAK MESTNE OBČINE VELENJE K EKOLOŠKO
USMERJENEMU JAVNEMU PREVOZU**

Tematsko področje: EKOLOGIJA Z VARSTVOM OKOLJA

Avtorici:

Anja Knez, 9. razred
Brigita Bukovec, 9. razred

Mentorici:

mag. Anita Povše
dr. Erika Glasenčnik

Velenje, 2009

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje.

Mentorici: mag. Anita Povše
dr. Erika Glasenčnik

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD Rn
- KG Lokalc / mestni prevoz / ekološki javni prevoz / Velenje
- AV KNEZ, Anja
BUKOVEC, Brigita
- SA POVŠE, Anita / GLASENČNIK, Erika
- KZ 3320 Velenje, SLO, Vodnikova 3
ZA OŠ Gustava Šiliha Velenje
LI 2009
- IN **LOKALC – PRVI KORAK MESTNE OBČINE VELENJE K EKOLOŠKO USMERJENEMU JAVNEMU PREVOZU**
- TD Raziskovalna naloga
- OP V, 25 s., 1 tab., 6 sl., 18 gr., 2 pril., 8 ref.
- IJ SL
- JI sl
- AI V Mestni občini Velenje so s projektom Lokalc 1. septembra 2008 uvedel brezplačni javni prevoz v mestu Velenje. Projekt je do sedaj zelo uspešno potekal in bil že nekajkrat posodobljen v skladu z željami potnikov. Po mestnem jedru in okolici vozijo štirje avtobusi, ki brezplačno prevažajo potnike na zelene lokacije. Razlikujejo se le v progah in barvah linije. V obdobju od septembra 2008 do februarja 2009 se je tako po ulicah Velenja mesečno v povprečju popeljalo 29.590 potnikov, 23.847 na rumeni in 5.743 potnikov na rdeči liniji. Z metodo anketiranja so bile pridobljene informacije o zadovoljstvu uporabnikov in šoferjev avtobusa Lokalc. V anketo je bil o zajetih 60 potnikov avtobusa in 5 voznikov avtobusa. Potniki so zelo zadovoljni z uvedbo brezplačnega avtobusa, prav tako pa tudi šoferji. Vsi si želijo, da Lokalc ostane brezplačen še naprej, saj je po mnenju potnikov in šoferjev okolju prijazen in dobro pripravljen ekološki projekt Mestne občine Velenje, ki bi še do nadaljnjega moral ostati brezplačen in ohranjati svojo vrednoto v naši občini. Vsekakor pa naj snovalci projekta razmišljajo tudi o dolgoročnih posodobitvah tako na področju uporabljenih avtobusov kot tudi pri načrtovanju mesta tako, da bodo ta projekt približale tudi ciljem podnebno-energetskega paketa Evropske unije.

KAZALO VSEBINE

Ključna dokumentacijska informacija.....	II
Kazalo vsebine	III
Kazalo preglednic, grafov, slik in prilog.....	IV
Kazalo preglednic.....	IV
Kazalo grafov	IV
Kazalo slik.....	IV
Kazalo prilog	IV
Seznam okrajšav.....	V
1 Uvod.....	1
2 Pregled objav.....	2
2.1 Ustanovitev Lokalca.....	2
2.2 Postajališča Lokalca	3
2.3 Ime.....	4
2.4 Znak.....	4
2.5 Komunikacijska sredstva.....	5
2.6 Lokalca v številkah	6
3 Metode dela	7
3.1 Zbiranje informacij o Lokalcu.....	7
3.2 Anketiranje	7
3.3 Intervju	7
3.4 Obdelava podatkov.....	8
4 Rezultati	9
4.1 Rezultati anketiranja potnikov Lokalca.....	9
4.2 Rezultati anketiranja šoferjev	15
4.3 Primerjava porabe goriva in izpusti CO ₂ osebni avtomobil in Lokalca	19
4.4 Intervju	20
5 Diskusija.....	21
6 Zaključek.....	23
7 Povzetek	24
8 Zahvala	25
9 Literatura	26
10 Priloge	27

KAZALO PREGLEDNIC, GRAFOV, SLIK IN PRILOG

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Povprečno dnevno število potnikov v januarju 2009.	19
--	----

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število potnikov v prvih šestih mesecih (Vranc J., 2009).....	6
Graf 2: Odgovori na prvo vprašanje ankete za potnike.	9
Graf 3: Odgovori anketirancev na drugo vprašanje ankete za potnike.....	10
Graf 4: Odgovori anketirancev na tretje vprašanje ankete za potnike.....	10
Graf 5: Odgovori anketirancev na četrto vprašanje ankete za potnike.....	11
Graf 6: Odgovori anketirancev na peto vprašanje ankete za potnike.	11
Graf 7: Odgovori anketirancev na šesto vprašanje ankete za potnike.....	12
Graf 8: Odgovori anketirancev na sedmo vprašanje.....	12
Graf 9: Odgovori anketirancev na osmo vprašanje ankete za potnike.	13
Graf 10: Odgovori anketirancev na deveto vprašanje.	13
Graf 11: Odgovori anketirancev na deseto vprašanje ankete za potnike.....	14
Graf 12: Odgovori anketirancev na enajsto vprašanje ankete za potnike.....	14
Graf 13: Odgovori voznikov Lokalca na prvo vprašanje ankete.....	15
Graf 14: Odgovori voznikov Lokalca na drugo vprašanje ankete.....	16
Graf 15: Odgovori voznikov Lokalca na četrto vprašanje.....	16
Graf 16: Odgovori voznikov Lokalca na peto vprašanje.....	17
Graf 17: Odgovori voznikov Lokalca na šesto vprašanje.....	17
Graf 18: Odgovori voznikov Lokalca na sedmo vprašanje.	18

KAZALO SLIK

Slika 1: Avtobus Lokalca (Foto: A. Knez, 4. 3. 2009).....	2
Slika 2: Postajališča in začrtana proga Lokalca (Proga in postajališča, 2009).....	3
Slika 3: Tabla na postajališču 1 – glavna avtobusna postaja (Foto: A. Knez, 4. 3. 2009)...	4
Slika 4: Tiskan oglas za avtobus Lokalca (Primer tiskanega oglasa ..., 2009).....	5
Slika 5: Župan Srečko Meh je z veseljem odgovoril na vprašanja (Srečko Meh, 2009)....	7
Slika 6: Primer javnega prevoza na elektriko, Vilna, Litva (Foto: E. Glasenčnik).	21

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketa za potnike.....	27
Priloga 2: Anketa za šoferje.....	30

SEZNAM OKRAJŠAV

OŠ Osnovna šola
in sod. in sodelavci

1 UVOD

Med nami verjetno ni nikogar ki ne bi opazil, da se od 1. septembra 2008 dalje po Mestni občini Velenje vozi rumen avtobus imenovan Lokalc.

To je projekt Mestnega potniškega prometa Velenje in je brezplačen. Projekt brezplačnega avtobusa so pripravljali 2 leti. Pomagali so si s pomočjo izkušenj tistih mest, ki to že poznajo in mnenj prevoznikov. S projektom so želeli zmanjšati gnečo na parkirnih prostorih v centru mesta in pred trgovskimi središči ter omogočiti prevoz starejšim osebam brez lastnega prevoznega sredstva. Eden od ciljev je bil tudi zagotoviti večjo varnost otrok, ki bodo lahko izstopali v bližini šolskih in športnih objektov.

Uvedba Lokalca pa hkrati s prednostmi za posameznike pomeni tudi napredek na ekološkem področju. Vsi ljudje, ki uporabljajo Lokalca, bi se sicer morali prevažati z nekim drugim prevoznim sredstvom. Če je to prevozno sredstvo skupno in čim bolj okolju prijazno, je to velik korak naprej tudi v skrbi za okolje.

Namen najine raziskovalne naloge je bil predvsem ugotoviti, koliko Lokalc prispeva k čistejšemu Velenju, zato je bilo potrebno preveriti tudi, kako pogosto ga ljudje uporabljajo in če ustreza njihovim potrebam.

HIPOTEZE

- Uporabniki Lokalca se z brezplačnim prevozom vozijo pogosto.
- Če ne bi bilo Lokalca, bi se večina uporabnikov le-tega vozilo z lastnim prevoznim sredstvom.
- Večina anketiranih uporabnikov Lokalca je zadovoljna z njegovim voznim redom in progo.
- Lokalc predstavlja okolju prijazno prevozno sredstvo.

2 PREGLED OBJAV

2.1 Ustanovitev Lokalca

Avtobus Lokalc je začel s prvo vožnjo 1. septembra 2008. Sprva so ga uvedli kot poskusni projekt in je bil brezplačen. Brezplačno vožnjo so omogočili Mestna občina Velenje, Gorenje, d.d., Premogovnik Velenje, d.d. in Šolski center Velenje (Lokalc, 2009).

Cilji projekta so bili:

- ▣ razbremenitev mestnega prostora,
- ▣ zmanjšanje potrebe po investicijah v parkirišča in garaže,
- ▣ zmanjšanje onesnaževanja zraka,
- ▣ enakopravni pogoji za dostopnost delov mesta začasno ali stalno telesno in senzorno oviranim osebam (Lokalc, 2009).

Sprva je Lokalc vozil samo po eni krožni progi, ki je bila dolga 17 km. Prvi je odpeljal ob 6.03 izpred glavne avtobusne postaje, zadnji pa ob 22.03. Na postajališčih je bil vsakih 15 minut, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa vsako uro.

Po prvem mesecu delovanja se je izkazalo, da je Lokalc dobra posodobitev v mestu Velenje, saj je bil interes ljudi za vožnjo z Lokalcem velik. Tako so že po prvem mesecu delovanja podaljšali progo do Pesja in v Šaleku tudi do tamkajšnjih nakupovalnih centrov. Razmišljati so začeli tudi o uvedbi vožnje v obratno smer od že obstoječe.

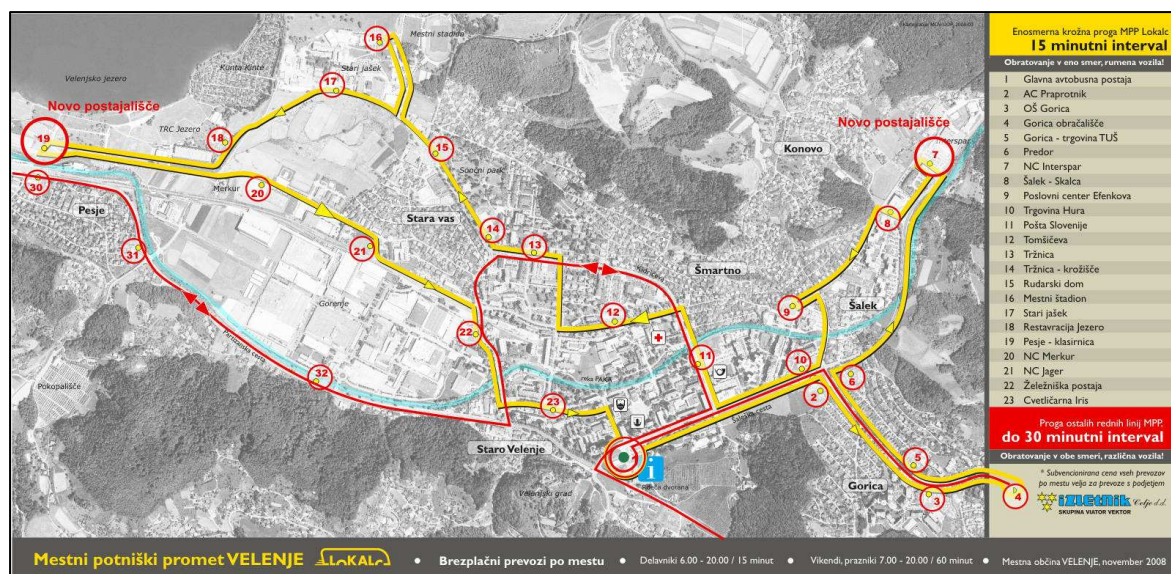
Slika 1: Avtobus Lokalc (Foto: A. Knez, 4. 3. 2009).

S 1. januarjem 2009 so ponovno uvedli nekaj sprememb pri obratovanju Lokalca. Lokalc sedaj vozi na rumeni krožni progi in na rdeči medkrajevni progi na območju MO Velenje. Sedaj vozijo štirje avtobusi, in sicer dva proti smeri A, ki vozi v smeri gibanja urinega kazalca in dva proti smeri B, ki vozi v nasprotni smeri gibanja urinega kazalca. Tako ima sedaj Lokalc prvi odhod z glavne avtobusne postaje ob 6.00 proti Gorici, drugi odhod pa ob 6.12 proti cvetličarni Iris. Na postajališčih rumene proge je vsakih 30 minut, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa še vedno vsako uro. Prav tako je nespremenjeno ostalo to, da je vožnja z Lokalcem brezplačna.

Tudi v prihodnje se pričakujejo določene spremembe voženj, kar se bo usklajevalo z analizami in potrebami uporabnikov Lokalca.

2.2 Postajališča Lokalca

V tem trenutku ima Lokalc na rumeni progi že 23 postajališč, in sicer glavna avtobusna postaja, cvetličarna Iris, železniška postaja, NC Jager, NC Merkur, Pesje, Restavracija Jezero, stari jašek, mestni stadion, Rudarski dom, tržnica – krožišče, tržnica, pošta, trgovina Hura, Poslovni center Efenkova, Šalek – Skalca, NC Interspar, predor, Gorica – trgovina Tuš, Gorica obračališče in AC Praprotnik. Na rdeči progi pa so še tri postajališča, in sicer Pesje – Dom KS, Pesje – Hartl in Gorenje – glavni vhod.

Slika 2: Postajališča in načrtana proga Lokalca (Proga in postajališča, 2009).

Vsako postajališče je označeno s posebno tablo, na kateri je oštevilčeno postajališče, prav tako pa tudi njegovo ime. Na vsakem postajališču na rumeni progi avtobus stoji vsakih 15 minut, medtem ko na rdeči progi stoji vsakih 30 minut, saj je proga daljša. Lokalc ima prav tako svoj vozni red.

Med delavniki vozi vse od 6.00 – 22.00. Med vikendi in prazniki pa je nekaj sprememb. Obratovalni čas je enak od 6.00 – 22.00, le da pripelje na postajališča vsakih 60 minut.

Slika 3: Tabla na postajališču 1 – glavna avtobusna postaja (Foto: A. Knez, 4. 3. 2009).

2.3 Ime

Avtobusi imajo prijazno ime, ki pove vse in si ga ljudje hitro zapomnijo. Ime se neposredno nanaša na lokalni promet v mestu in okolici. Namerno izpuščena črka e iz besede lokalec daje imenu pogovorni prizvok, zato deluje sproščeno, domače, nevsiljivo. Lokalc prevaža lokalne prebivalce. Lokalci so tisti, ki stojijo na postaji. Lokalc' je vsak izmed nas in lokalc je že včasih bil avtobus (Ime in znak, 2009).

2.4 Znak

Pri pripravi projekta Lokalc so se izvajalci projekta odločili tudi za znak, ki bo že od daleč prepoznaven in bo opozarjal na izbrane avtobuse. Znak je vedno sestavljen iz osnovnih barv - zelene in črne (Ime in znak, 2009).

Znak je sestavljen iz silhuete avtobusa in imena Lokalc. Črki O in C v imenu sta namerno znižani pod nivo besede, da delujeta kot kolesa avtobusa. Silhueta avtobusa je nagnjena in ponazarja gibanje, ki ga dodatno poudarijo še tri linije. Gibanje objekta je osnovno izhodišče za pripravo znaka - gibanje, premik... Podpis MESTNI POTNIŠKI PROMET VELENJE se uporablja, kjer je to potrebno (Ime in znak, 2009).

Osnovna barva za ime je zelena, ki izhaja iz zelene barve v grbu Mestne občine Velenje. Ker gre za projekt, ki je tudi močno okoljsko osveščen, je zelena primerna tudi zaradi te tematike. Dopolnilna barva znaka je črna - silhueta in podpis, ki znak opredeljujeta likovno in vsebinsko (Ime in znak, 2009).

2.5 Komunikacijska sredstva

V okviru projekta so bili zaradi obveščanja javnosti in spremljanja javnega mnenja uporabljena različna komunikacijska sredstva. Namen komunikacijske akcije je bil, in je še vedno, ljudem v Mestni občini Velenje predstaviti projekt mestnega potniškega prometa. Z izbranimi komunikacijski sredstvi želijo izvajalci projekta občanom približati uporabo avtobusa kot urbanega, ekološkega, varnega in ekonomičnega prevoznega sredstva.

Za komunikacijo z občani so izbrali naslednja komunikacijska sredstva: tiskan oglas, spletni oglas, letake, plakate in TV telop, z namenom, da učinkovito dosežejo čim več ljudi in jim podajo informacije na več načinov (Ime in znak ..., 2009).

Slika 4: Tiskan oglas za avtobus Lokalc (Primer tiskanega oglasa ..., 2009).

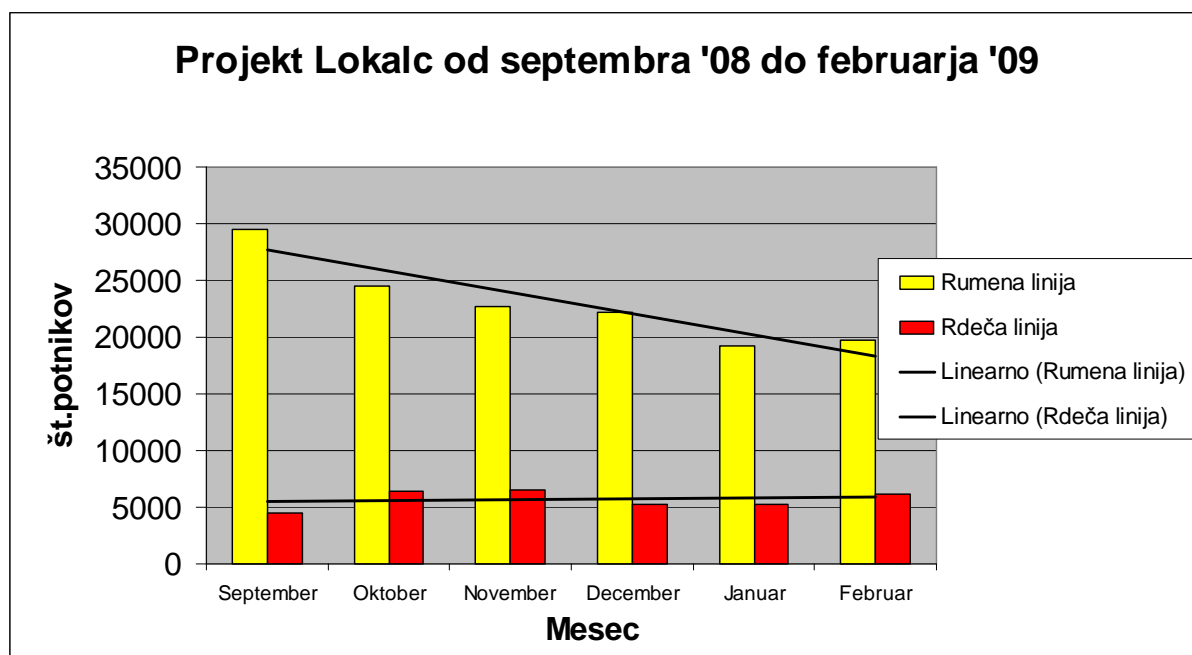
Komuniciranje je prilagojeno različnim ciljnim skupinam. Z različnimi nagovori se ciljnim skupinam predstavljajo različne ključne prednosti mestnega potniškega prometa, ki so zanje pomembne (Ime in znak ..., 2009).

2.6 Lokalc v številkah

Da Lokalc predstavlja **pomembno posodobitev** v mestu Velenje, nam pokaže tudi število potnikov, ki uporabljajo to prevozno sredstvo. V prvem mesecu delovanja, torej v septembru 2008, se je z Lokalcem peljalo več kot 34.000 potnikov. V štirih mesecih minulega leta se je z Lokalcem (rdeča in rumena linija) peljalo že 121.723 potnikov, v januarju 2009 pa 24.481 potnikov in v februarju 25.878 potnikov oz. skupaj 50.359 potnikov (Vranc J., 2009).

V povprečju se je mesečno v obdobju september '08 - februar '09 z rumeno linijo popeljalo 23.847 potnikov, z rdečo linijo 5.743 potnikov; skupaj 29.590 potnikov.

Grafična predstavitev uporabnikov Lokalca v obdobju od septembra 2008 do februarja 2009 nam vendarle pokaže rahel padec v številu potnikov od začetka delovanja in sicer predvsem na Rumeno liniji (gl. graf 1, str. 6).

Graf 1: Število potnikov v prvih šestih mesecih (Vranc J., 2009).

3 METODE DELA

3.1 Zbiranje informacij o Lokalcu

Osnovne informacije o Lokalcu sva dobili preko Interneta na dveh spletnih naslovih: www.velenje.si in www.nascas.si.

Nadaljnje informacije sva zbirali z anketiranjem potnikov in šoferjev Lokalca. Manjkajoče informacije sva pridobili z intervjujem gospoda Srečka Meha, župana Mestne občine Velenje, nekaj informacij pa nama je posređoval tudi gospod Janez Vranc z Mestne občine Velenje.

3.2 Anketiranje

Najprej sva si pripravili anketo in nato anketirali potnike na Lokalcu. Anketirali sva naključne ljudi, ki so se tisti čas peljali z Lokalcem. Anketa je vsebovala 11 vprašanj zaprtega tipa, pri osmih vprašanjih pa je bilo možno odgovore dopolniti ali obrazložiti. Z anketiranjem sva začeli 10. 2. 2009, končali pa 20. 2. 2009. Skupaj sva anketirali 60 ljudi.

Po anketiranju potnikov mestnega javnega prevoza Lokalc sva se odločili, da za mnenja povprašava tudi šoferje avtobusov, ki občane vozijo brezplačno po različnih lokacijah. Na teren sva se odpravili 2. marca 2009 in anketirali 5 šoferjev. Vsi so naju lepo sprejeli le eden je odklonil anketiranje. Bili so polni idej in pripravljene odgovarjati na zastavljena vprašanja.

3.3 Intervju

3. marca 2009 sva se odpravili na Mestno občino Velenje, kjer sva bili dogovorjeni za intervju z gospodom Janezom Vrancem. Pripravili sva si 10 vprašanj, na katere od potnikov nisva mogli dobiti odgovorov. Sprejel naju je gospod Vranc, ki pa naju je pospremil do gospoda župana Srečka Meha, ki nama je z veseljem odgovoril na vsa zastavljena vprašanja. Odgovori so bili zelo pozitivni in zanimivi.

Slika 5: Župan Srečko Meh je z veseljem odgovoril na vprašanja (Srečko Meh, 2009).

3.4 Obdelava podatkov

Dobljene podatke sva obdelali in rezultate predstavili v obliki grafov.

Izračunan je tudi prihranek pri porabi goriva in količino izločenega CO₂ za delež potnikov, ki namesto osebnih avtomobilov z uvedbo Lokalca za prevoz po Velenju in okolici uporabljajo le-tega.

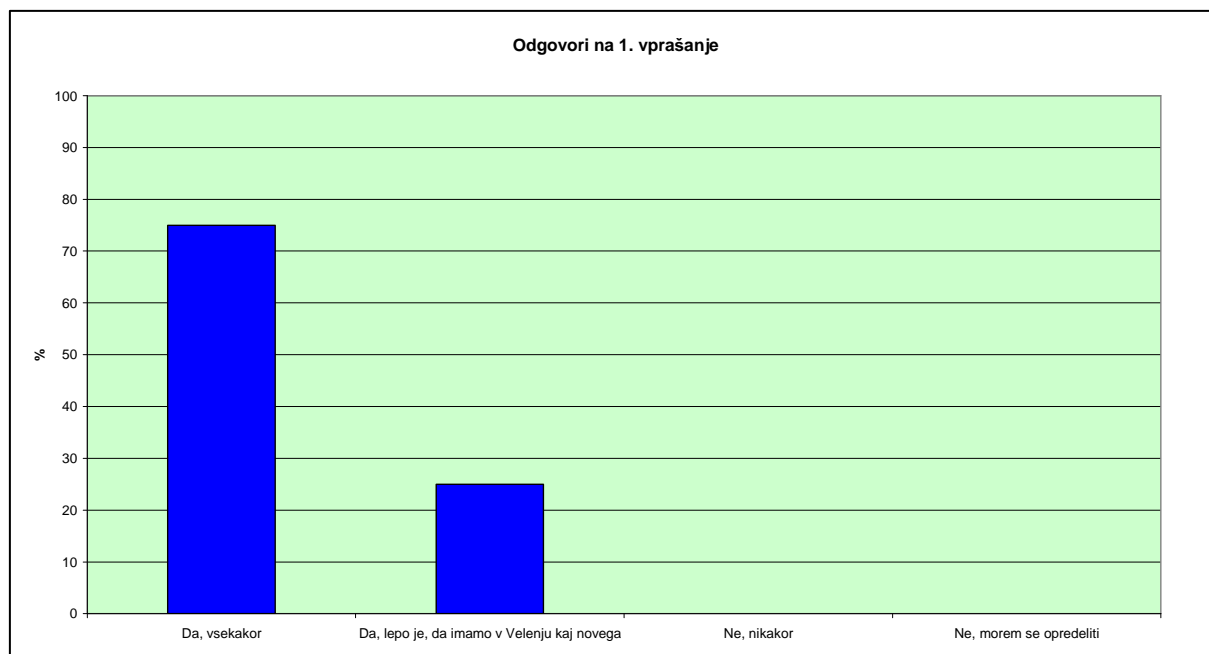
4 REZULTATI

4.1 Rezultati anketiranja potnikov Lokalca

Za pridobivanje ustreznih podatkov od neposrednih uporabnikov Lokalca je bila izdelana anketa. Anketirali sva 60 ljudi. Anketiranje je potekalo na avtobusu Lokalc. Anketa je vsebovala 11 vprašanj. Rezultati ankete so predstavljeni v grafični obliki v tem poglavju. Rezultati so podani v odstotkih.

Prvo vprašanje

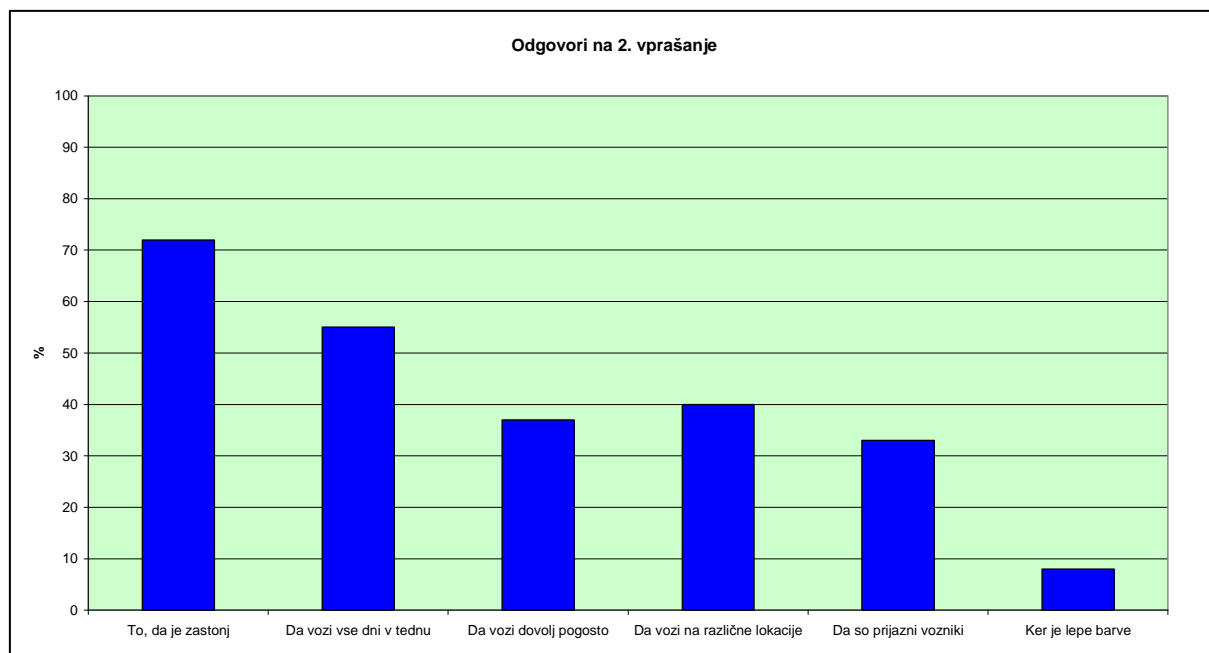
Prvo vprašanje se je glasilo, ali so občani zadovoljni z avtobusom Lokalc, ki brezplačno vozi po Velenju. Večina, 75%, jih je odgovorila z da, vsekakor ali pa z da, lepo je, da imamo v Velenju kaj novega, 25%. Zelo pozitivno je, da ni bilo nikogar izmed anketirancev, ki bi odgovoril, da mu avtobus Lokalc sploh ni všeč ali pa se ne more opredeliti.

Graf 2: Odgovori na prvo vprašanje ankete za potnike.

Drugo vprašanje

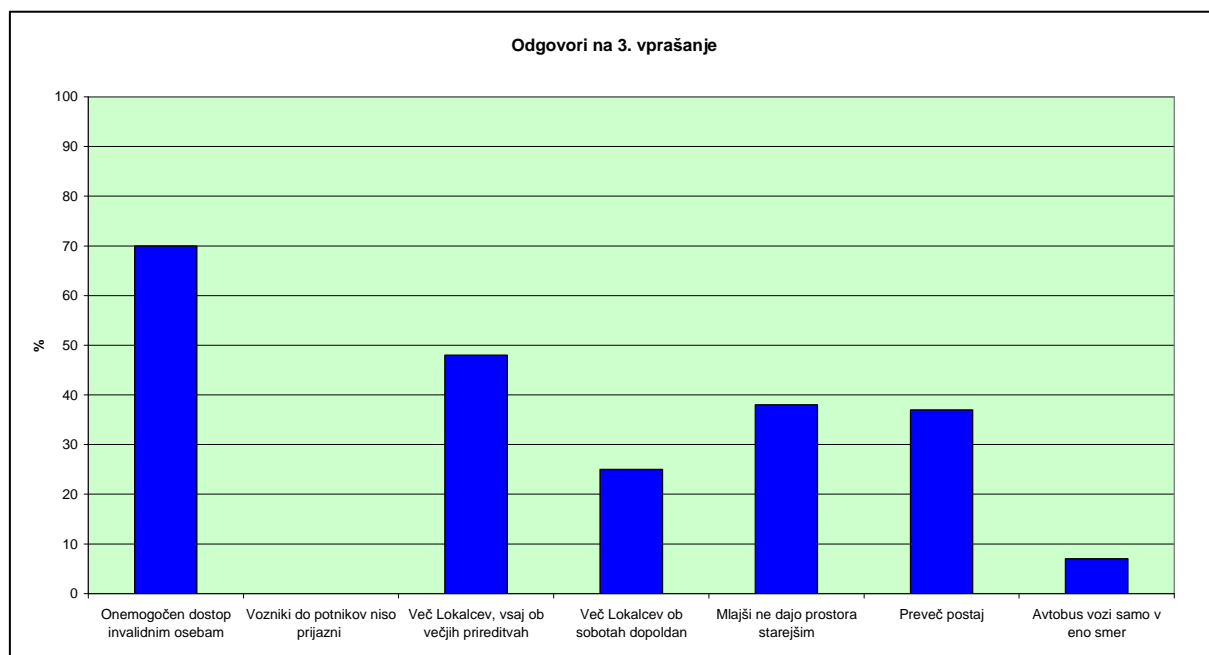
Na drugo vprašanje so lahko anketiranci odgovorili z več odgovori. Zastavljeno jim je bilo splošno vprašanje kaj Vam je na avtobusu Lokalc najbolj všeč. Velika večina jih je odgovorila, da se z avtobusom Lokalc peljejo, ker je brezplačen, najmanj pa jih je odgovorilo, da se peljejo zato, ker je lepe barve. Odgovori so bili pričakovani, saj bi bilo nerazumljivo, da meščani Velenja ne bi izkoristili možnosti uporabe brezplačnega javnega prevoza.

Graf 3: Odgovori anketirancev na drugo vprašanje ankete za potnike.

Tretje vprašanje

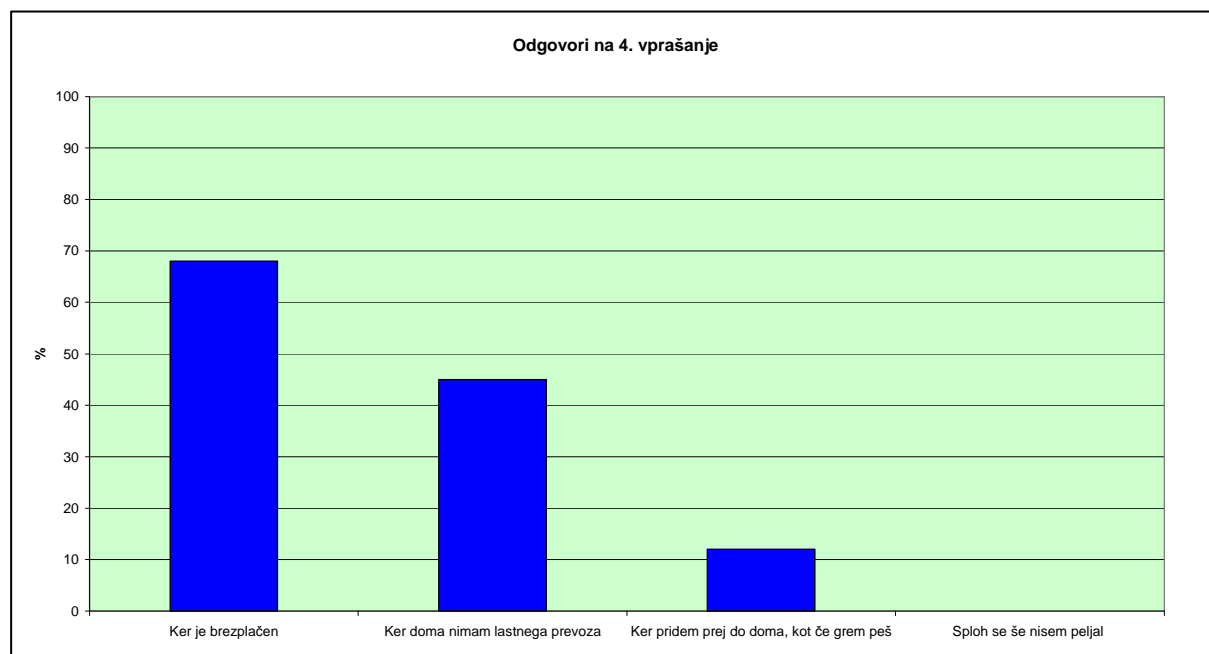
V tretjem vprašanju obiskovalci avtobusa izbirajo med odgovori kaj jim na avtobusu Lokalc ni všeč. Tudi pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov. Največ anketirancev, 70%, je motilo to, da mamice z vozički in invalidne osebe preprosto ne morejo na avtobus. Drugi najpogostejši odgovor, 48 %, pa se je pojavljal ta, da bi lahko bilo več Lokalcev vsaj ob večjih prireditvah. Anketirani ljudje so povedali tudi, da jih moti premalo prostora in premalo število sedežev na avtobusu.

Graf 4: Odgovori anketirancev na tretje vprašanje ankete za potnike.

Četrto vprašanje

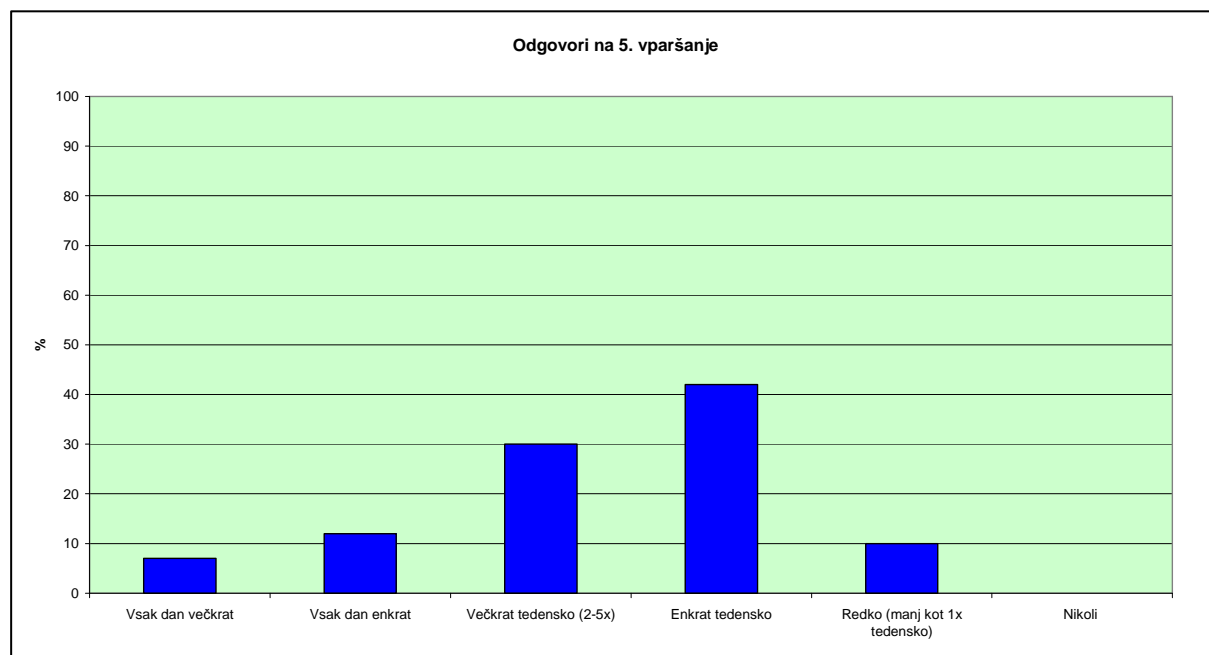
V četrtem vprašanju smo želeli izvedeti zakaj sploh občani in mnogi drugi prihajajo in se vozijo z avtobusom Lokalc. Večina jih je odgovorila, da zato, ker je brezplačen. Pojavljalo pa se je tudi nekaj drugih odgovorov. Nekateri doma nimajo svojega lastnega prevoznega sredstva ali pa prej pridejo do svojega doma, kot če bi šli peš ali pa, ker je okolju prijazen.

Graf 5: Odgovori anketirancev na četrto vprašanje ankete za potnike.

Peto vprašanje

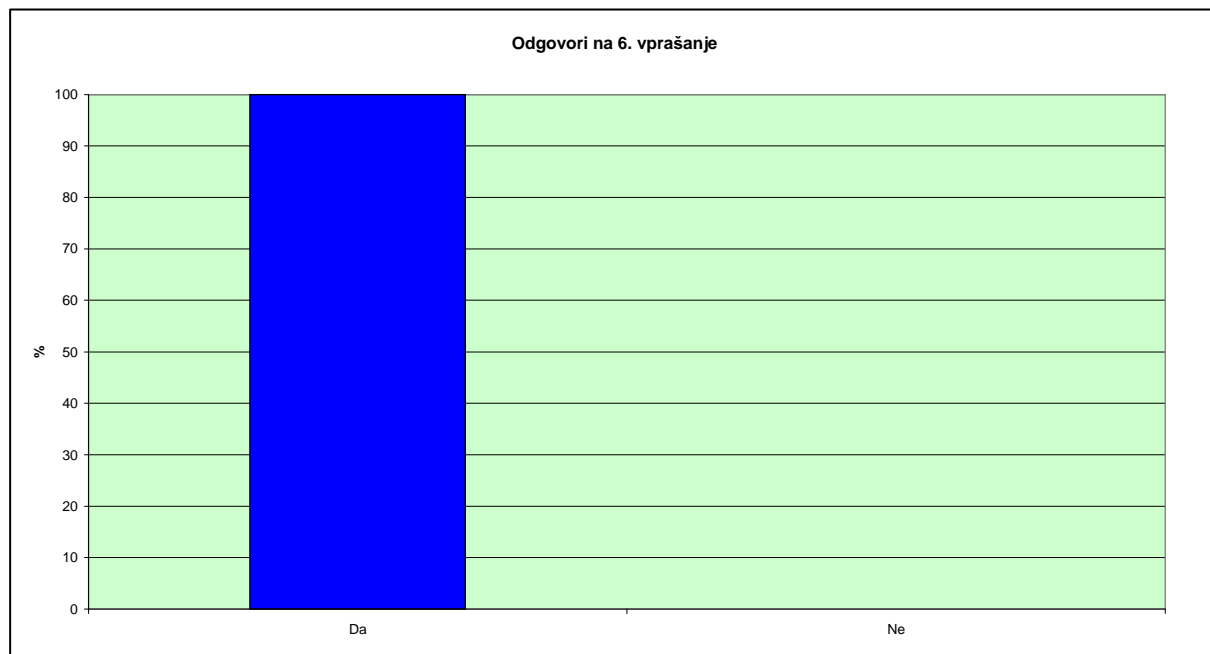
Pri petem vprašanju smo ugotavljali kako pogosto se obiskovalci avtobusa Lokalc vozijo z njim. Največ ljudi se z Lokalcem vozi enkrat tedensko, le malo pa vsak dan večkrat. Rezultati potrjujejo delovno hipotezo, da se uporabniki Lokalca z njim vozijo pogosto.

Graf 6: Odgovori anketirancev na peto vprašanje ankete za potnike.

Šesto vprašanje

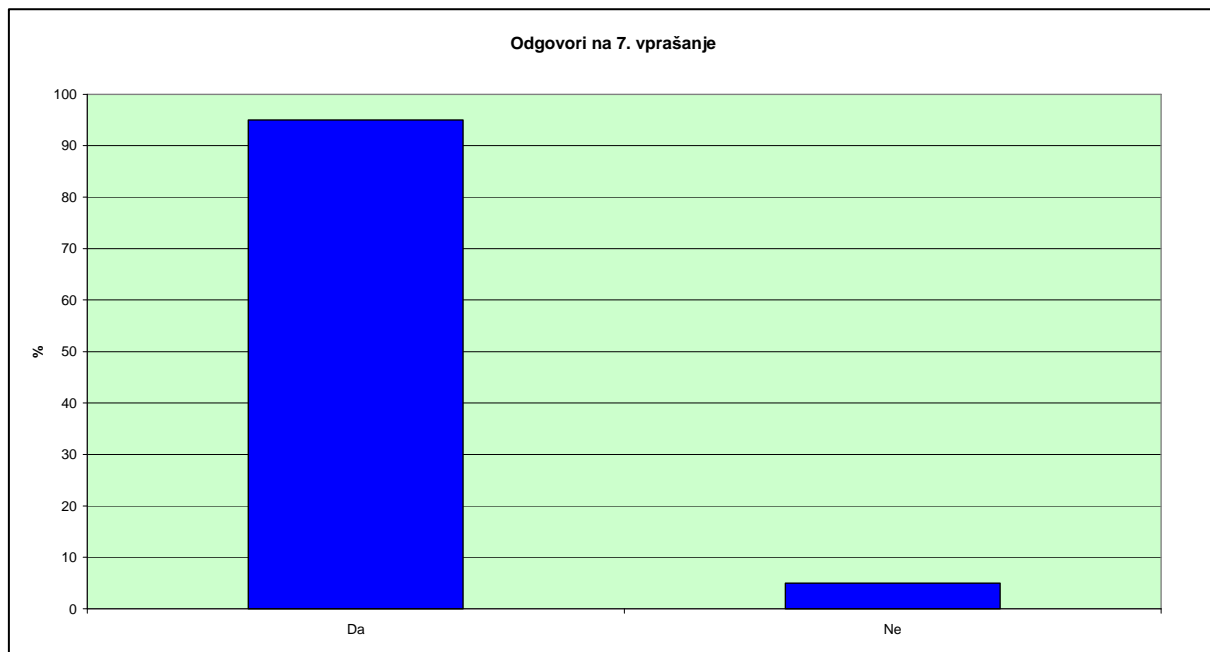
V šestem vprašanju so anketiranci lahko obkrožili le en odgovor. Vprašanje je bilo namenjeno ustreznosti voznega reda Lokalca in ali bi kaj spremenili. Presenetljivo in proti pričakovanjem so prav vsi anketiranci na to vprašanje odgovorili z da. Tako je bila potrjena delovna hipoteza, ki je predvidevala zadovoljstvo uporabnikov Lokalca z njegovim voznim redom.

Graf 7: Odgovori anketirancev na šesto vprašanje ankete za potnike.

Sedmo vprašanje

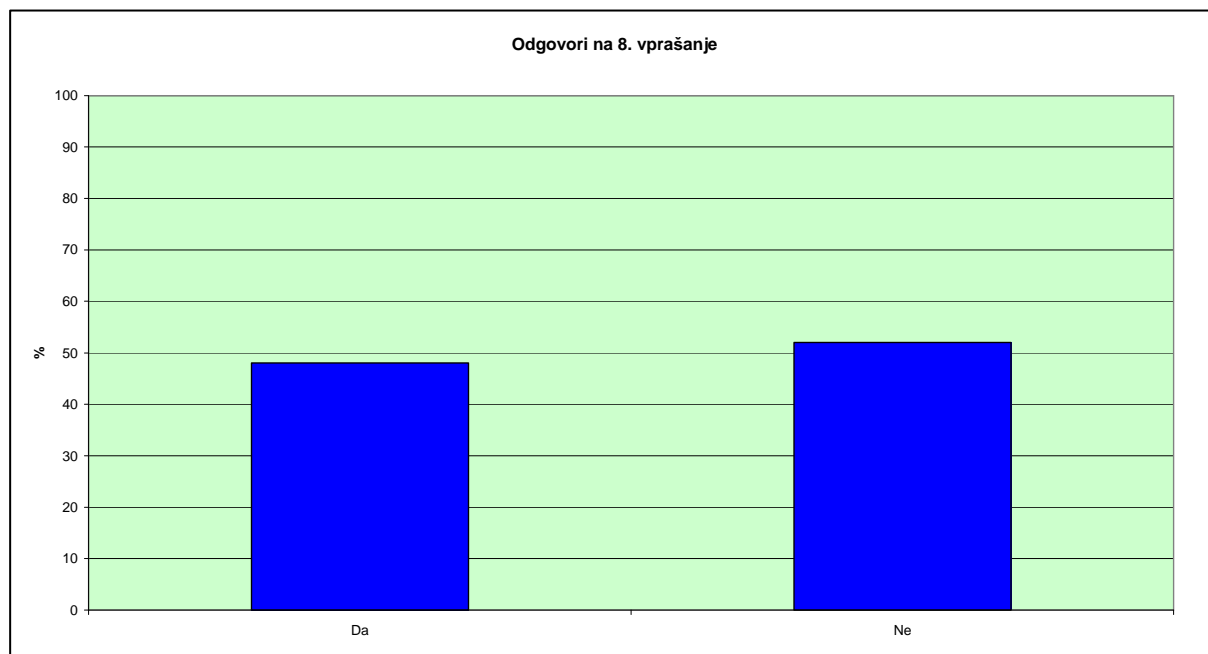
Sedmo vprašanje pa je temeljilo na ustreznosti do sedaj veljavne proge avtobusa Lokalca. Občane smo namreč spraševali, če jim odgovarja začrtana proga Lokalca ali ne. Veliki večini, 95%, odgovarja, nekateri pa bi do sedaj veljavno progo spremenili. Tudi tukaj je bila delovna hipoteza potrjena: uporabniki Lokalca so zadovoljni z njegovim voznim redom in s progo.

Graf 8: Odgovori anketirancev na sedmo vprašanje.

Osmo vprašanje

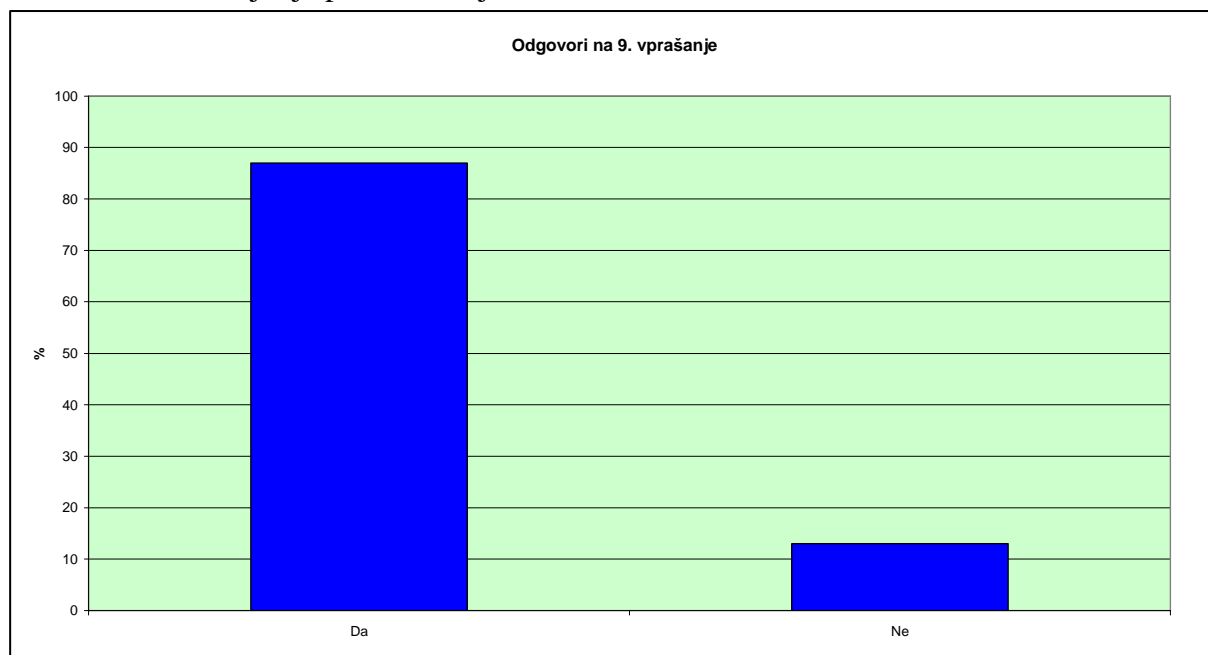
V osmem vprašanju nas je zanimalo, če bi se obiskovalci avtobusa Lokalc želeli voziti še kam drugam poleg te načrtane proge. Nekaj si jih želi imeti načrtano progo še kam drugam. Največkrat so se pojavljali kraji kot so Kavče, Pesje, na pokopališče v Podkraj in vsaj po dijake v Šoštanj, ki nimajo svojega prevoznega sredstva ali pa morajo javni prevoz plačevati. To bi jim spremenilo in olajšalo pot domov.

Graf 9: Odgovori anketirancev na osmo vprašanje ankete za potnike.

Deveto vprašanje

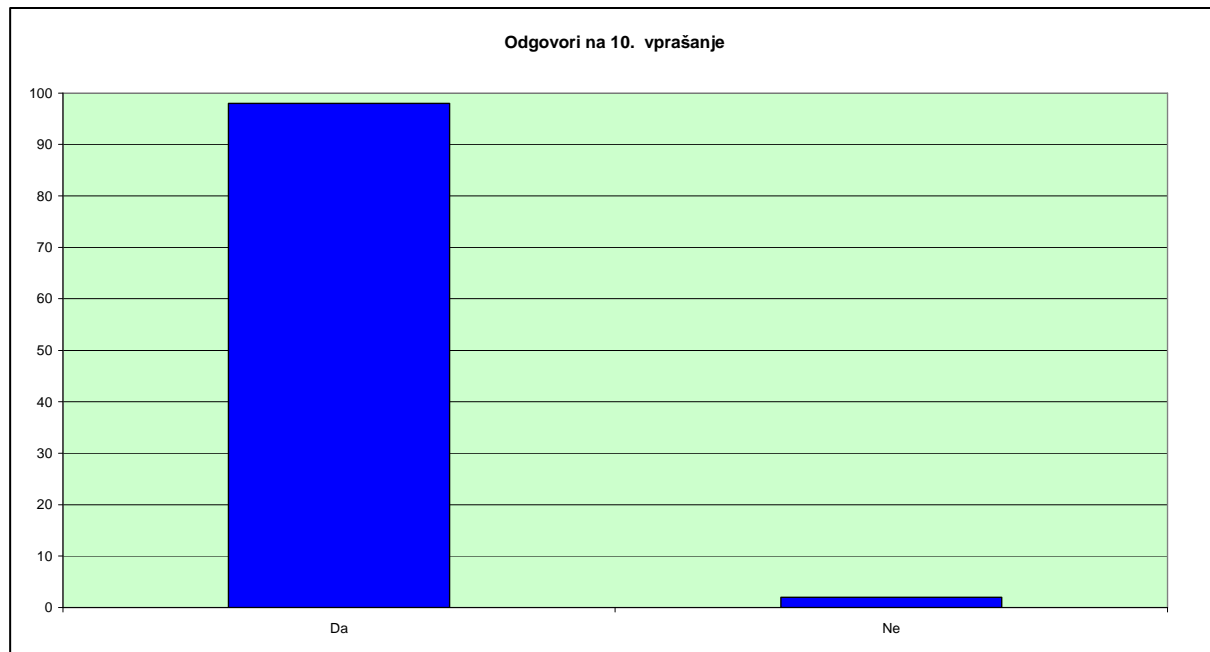
Deveto vprašanje je zelo pomembno, saj so anketiranci izražali zadovoljstvo s prevozniki. Odgovori na to vprašanje so zelo pozitivni, saj je velika večina, 87% anketirancev, zadovoljna z vozniki. Le 13% jih je podalo nekaj kritik.

Graf 10: Odgovori anketirancev na deveto vprašanje.

Deseto vprašanje

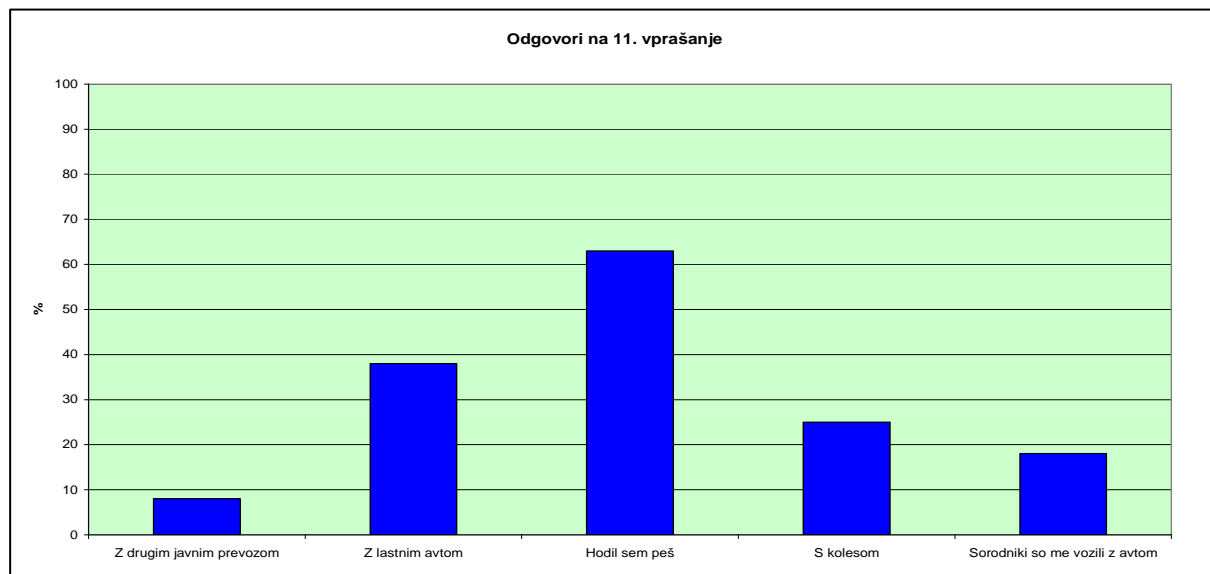
V desetem vprašanju nas je zanimalo mišljenje anketirancev glede onesnaževanja okolja. Preverjali smo ali je vožnja z avtobusom Lokalc okolju prijazna ali ne. Anketni rezultati so pokazali, da so občani in obiskovalci dobro seznanjeni z Lokalcem in njegovim onesnaževanjem okolja. Kar 98% anketirancev meni, da je Lokalc okolju prijazno prevozno sredstvo.

Graf 11: Odgovori anketirancev na deseto vprašanje ankete za potnike.

Enajsto vprašanje

V zadnjem enajstem vprašanju pa nas je zanimalo s kakšnim prevoznim sredstvom so se občani vozili pred uvedbo Lokalca. Največ anketirancev je pred uvedbo avtobusa hodilo peš, 63%, ali pa so se vozili z lastnim prevoznim sredstvom, 38%. Nekateri so še dodali, da so bili več doma, saj niso imeli drugega prevoznega sredstva. Glede na zastavljene delovne hipoteze bi lahko dejali, da se je kar polovica anketirancev pred uvedbo Lokalca tako ali drugače vozilo z lastnim avtomobilom.

Graf 12: Odgovori anketirancev na enajsto vprašanje ankete za potnike.

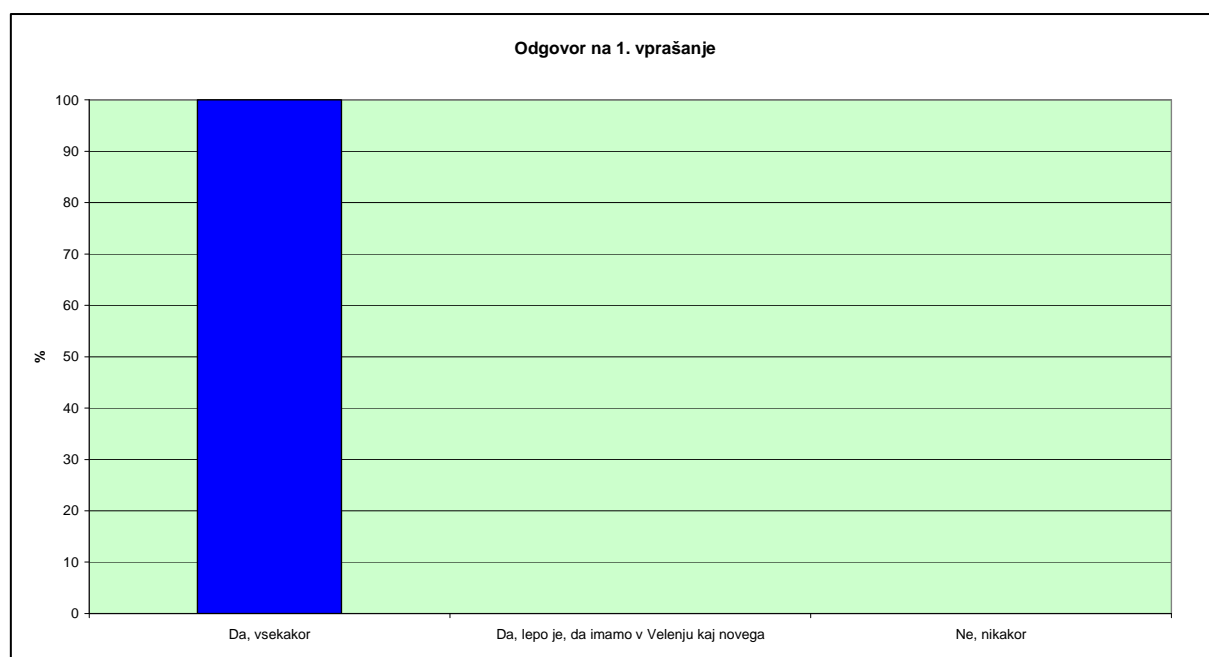
4.2 Rezultati anketiranja šoferjev

Po anketiranju potnikov mestnega javnega prevoza Lokalc smo za mnenja povprašali tudi šoferje avtobusov, ki vozijo Lokalca.

Na terenu je bila anketa izvedena 2. marca 2009, anketiranih je bilo 5 šoferjev.

Prvo vprašanje

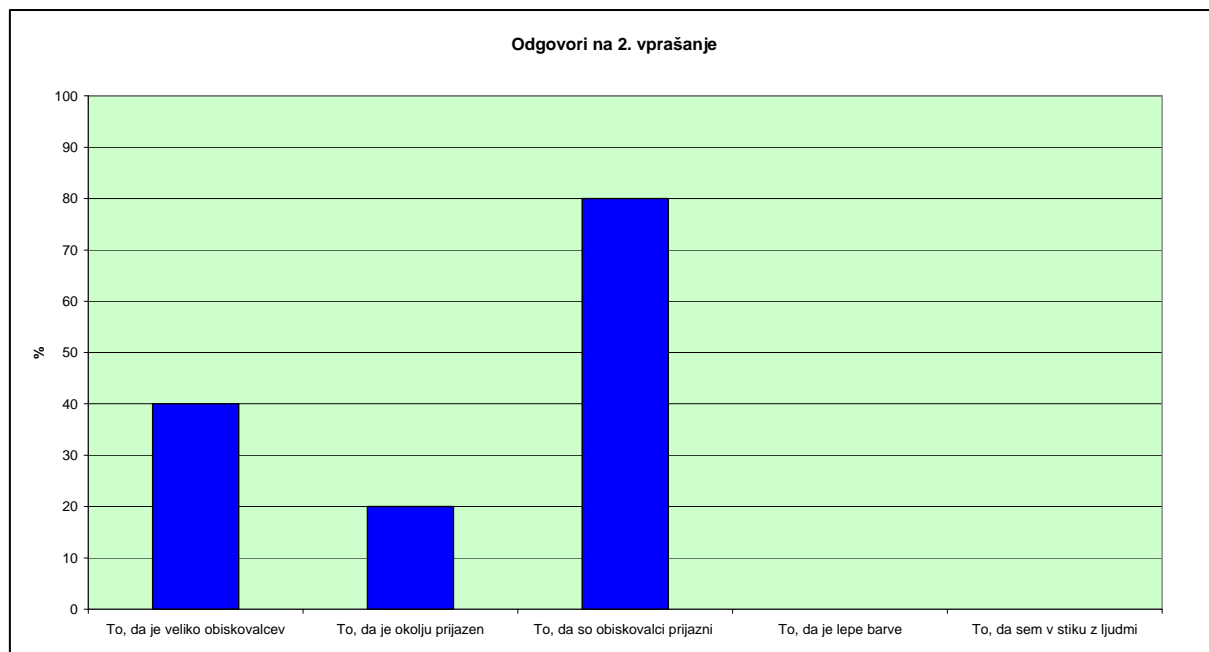
Vozniki so pri prvem vprašanju odgovorili kakšno je njihovo mnenje o projektu mestne občine Velenje – avtobusu Lokalc. Odgovori so bili zelo pozitivni, saj so vsi anketirani šoferje, 100%, odgovorili, da je avtobus Lokalc odličen projekt Mestne občine Velenje.

Graf 13: Odgovori voznikov Lokalca na prvo vprašanje ankete.

Drugo vprašanje

Drugo vprašanje je bilo, kaj je voznikom na avtobusih Lokalc najbolj všeč. Odgovarjali so s tremi odgovori in sicer, da ima veliko obiskovalcev, so obiskovalci prijazni in to, da je okolju prijazen.

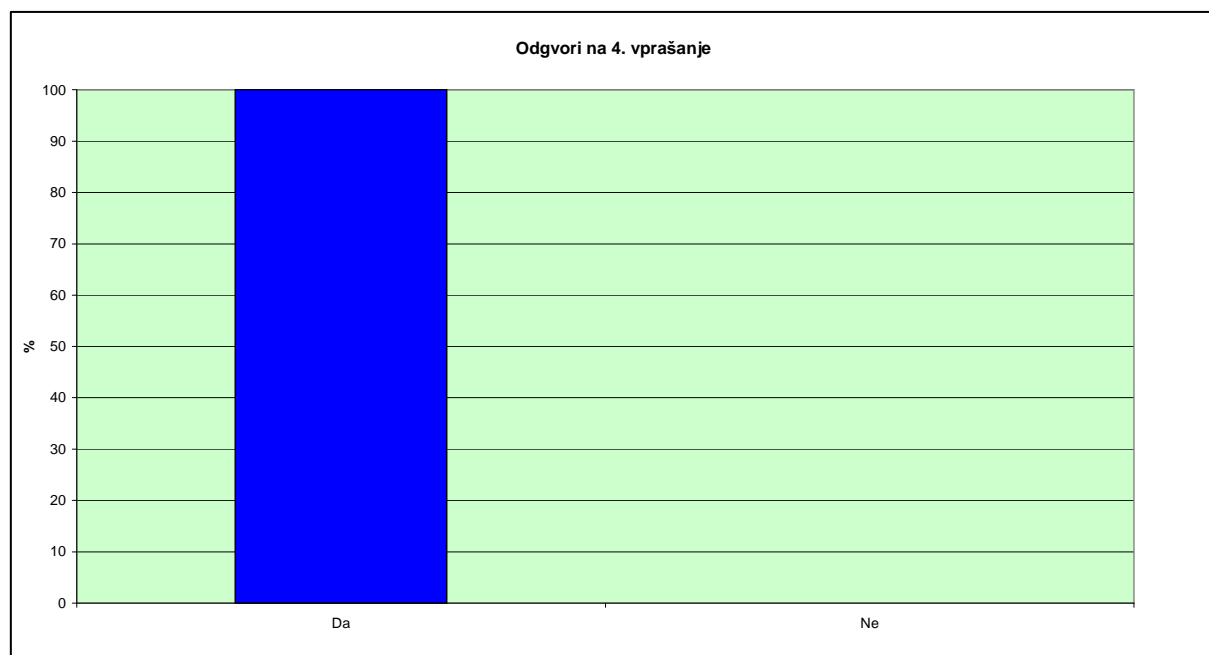
Graf 14: Odgovori voznikov Lokalca na drugo vprašanje ankete.

Tretje vprašanje

Tretje vprašanje je bilo namenjeno zbiranju odgovorov o vrsti goriva, ki ga uporabljajo v avtobusu Lokalc. Vsi šoferji in ena voznica so odgovorili, da uporabljajo dizel.

Četrto vprašanje

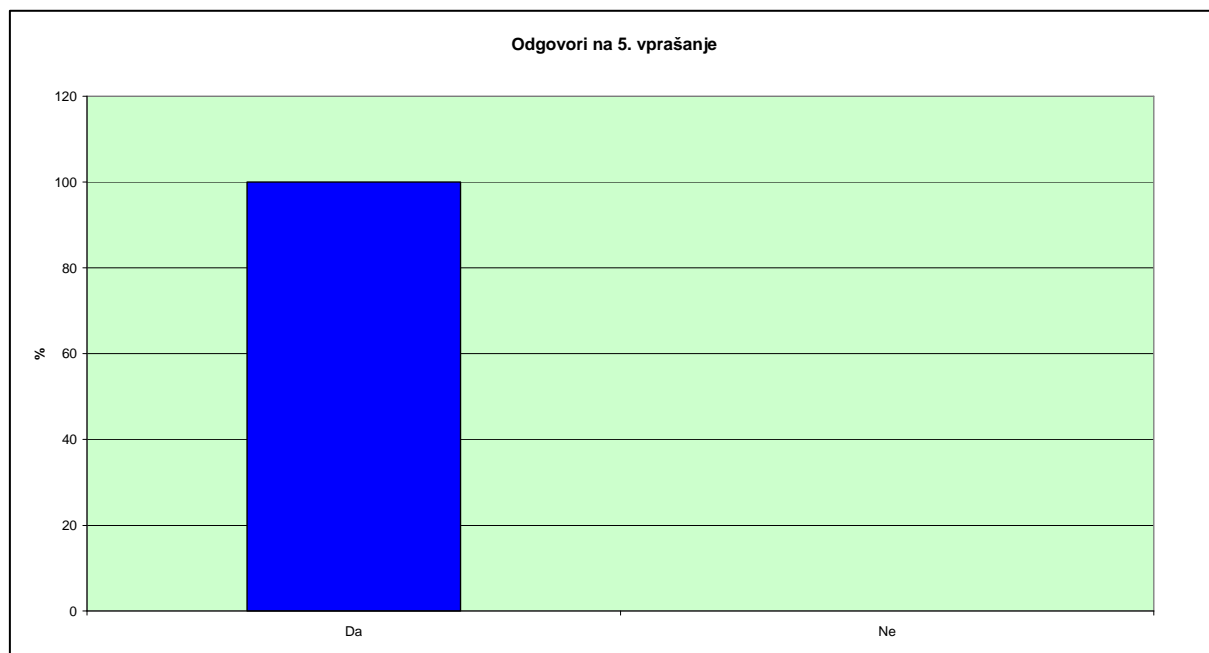
Četrto vprašanje je bilo povezano z njihovo življenjsko odločitvijo. Vprašanje je bilo povezano z zadovoljstvom pri opravljanju njihovega poklica. Vsi so zelo zadovoljni s svojim poklicem in ga radi opravljajo. Takšen poklic so si vedno želeli in radi so v stiku z ljudmi. Odgovori so pomembni tudi za uspeh projekta Lokalc. Ljudje, ki z veseljem opravljajo svojo službo, širijo veselje tudi na druge udeležence v procesu dela; v tem primeru na potnike.

Graf 15: Odgovori voznikov Lokalca na četrto vprašanje.

Peto vprašanje

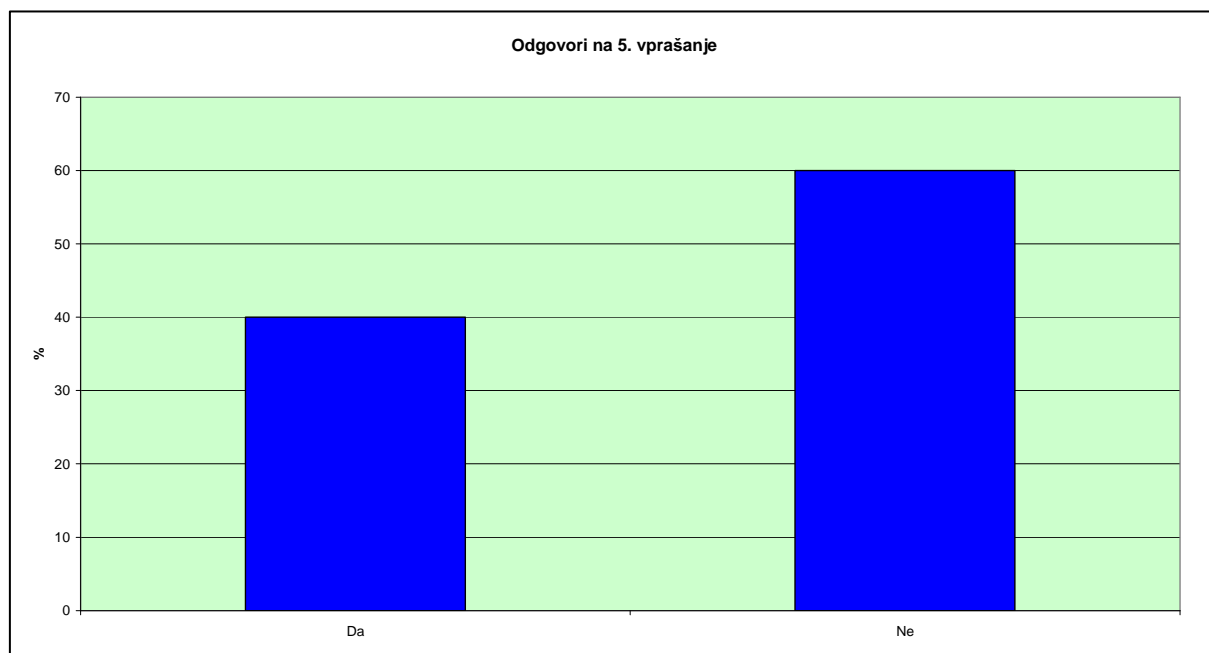
Peto vprašanje je bilo postavljeno tako potnikom kot tudi šoferjem. Vsi šoferji so odgovorili, da je Lokalci okolju prijazno prevozno sredstvo.

Graf 16: Odgovori voznikov Lokalca na peto vprašanje.

Šesto vprašanje

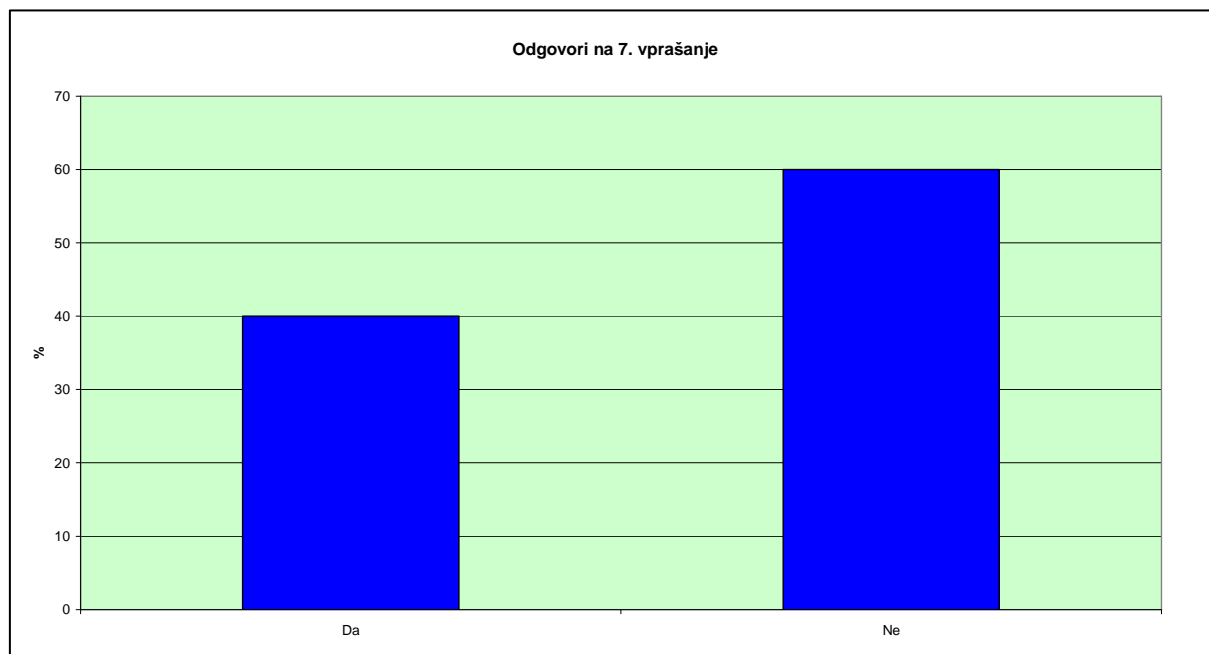
Pri šestem vprašanju nas je zanimalo ali vozniki ugašajo avtobus, medtem ko čakajo na potnike. Odgovarjali so različno. Nekateri vozniki ne ugašajo avtobusa zato, ker čakanje na potnike večinoma ne traja dolgo.

Graf 17: Odgovori voznikov Lokalca na šesto vprašanje.

Sedmo vprašanje

Sedmo vprašanje se je povezovalo z gibalno oviranimi osebami in mamicami z vozički. Vprašanje je bilo ali se avtobus Lokalc primeren za invalidne osebe in zakaj. Nekateri, 60%, mislijo, da ni primeren zaradi vhoda in izhoda, saj nimajo invalidne osebe primerne stopnice. Nekateri, 40%, pa mislijo, da je primeren, saj imajo zanje tudi rezerviran sedež. Bi rekli, da je lepo, da so posebni sedeži za invalidne osebe in žalostno, da sami sploh ne morejo na avtobus. Za boljšo dostopnost invalidnim in gibalno oviranim osebam bi bilo potrebno poskrbeti že ob začetku projekta Lokalc.

Graf 18: Odgovori voznikov Lokalca na sedmo vprašanje.

Osmo vprašanje

Na osmo vprašanje so nam lahko odgovorili le vozniki avtobusa Lokalc. Vprašanje se je nanašalo na število dnevno prevoženih kilometrov, koliko na mesec in koliko na leto. Odgovori so bili zelo podobni. Na dan prevozijo nekje 140 kilometrov, na mesec pa približno 3000 kilometrov. To pomeni, da štirje avtobusi na dan prevozijo približno 560 kilometrov in na mesec 12000 kilometrov.

Deveto vprašanje

Deveto vprašanje se je nanašalo na spremembe na avtobusu, ki bi jih naredili vozniki. Večina je odgovorila, da se potniki še vedno niso navadili, da so sprednja vrata vhod zadnja pa izhod. Moti jih tudi neprestano spreminjanje proge, saj so tako potniki kot vozniki zmedeni. Včasih bi si želeli tudi bolj prijaznih potnikov.

Deseto vprašanje

Deseto vprašanje je opredelilo število potnikov glede na proge. Voznike so odgovarjali koliko obiskovalcev ima avtobus na dan. Povedali so, da je smer B veliko bolj obiskana saj ima nekje 140 obiskovalcev dnevno, smer A pa le 100 obiskovalcev. Ugotovili smo tudi, da je v popoldanskem času veliko več ljudi kot dopoldne.

Enajsto vprašanje

Enajsto vprašanje je bistvenega pomena z ekološkega vidika. Vozniki so odgovarjali, koliko goriva porabijo na dan, koliko na mesec in koliko na leto. Zaupali so nama, da na dan en avtobus porabi 25 litrov, na mesec 625 litrov in na leto približno 7500 litrov goriva. To pomeni, da štirje avtobusi na dan porabijo 100 litrov, na mesec 2500 litrov in na leto 30000 litrov goriva.

Dvanajsto vprašanje

V zadnjem vprašanju so odgovorili ali je kdaj avtobus prazen in ob katerih dnevih ter času. Povedali so nama, da je avtobus prazen ob večerih od 8 – 9 ure ter sobote in nedelje dopoldan do devete ure.

4.3 Primerjava porabe goriva in izpusti CO₂ osebni avtomobil in Lokalc

Pri porabi enega litra dizelskega goriva se sprosti 2,7 kg CO₂ oz. 134 g/km pri porabi 5 litrov goriva na 100 km vožnje.

Lokalc dnevno prevozi 140 km in pri tem porabi 25 litrov dizelskega goriva. Štirje avtobusi torej prevozijo 560 km in porabijo 100 l goriva. V januarju 2009 je bilo na Lokalcu vsak dan v povprečju 743 potnikov. V povprečju se je pred uvedbo Lokalca okrog 70% potnikov tako ali drugače vozilo z lastnim prevozom; to je 520 potnikov.

Preglednica 1: Povprečno dnevno število potnikov v januarju 2009 (Vir: Vranc J., 2009).

Januar 2009	Potniki/dan
1. teden	176
2. teden	752
3. teden	905
4. teden	876
5. teden	1006
Povprečje	743

Avtobus

Št. potnikov: 520
Št. kilometrov: 560 km/dan
Poraba goriva: 100 l/dan
Izpust CO₂: 134 g/km

Dnevni izpust CO₂ je **75040 g**, poraba dizelskega goriva je **100 l**.

Osebni avtomobil

Št. potnikov: 520
Št. kilometrov: 5 km
Poraba goriva: 0,25 l/dan
Izpust CO₂: 134g/km

Dnevni izpust CO₂ je **348400 g**, poraba dizelskega goriva je **130 l**.

Izpust CO₂ je petkrat večji pri dnevni vožnji potnikov z osebnim avtomobilom. Poraba goriva je za 30% večja ob uporabi osebnih avtomobilov.

Več kot je uporabnikov brezplačnega javnega prevoza, večji je ekološki učinek.

4.4 Intervju

Na Mestno občino Velenje naj bi 3. marca 2009 potekal intervju z gospodom Janezom Vrancem. Odgovarjal naj bi na 10 vprašanj, na katere od potnikov nismo mogli dobiti odgovorov. Gospod Vranc nas je pospremil do župana, gospoda Srečka Meha, ki je z veseljem odgovoril na vsa zastavljena vprašanja. Odgovori so bili zelo pozitivni in zanimivi.

1. Od kod ideja za avtobus Lokalc?

S tem projektom smo želeli zmanjšati promet na cestah, sprostiti parkirišča, pomagati in olajšati pot občank in občanov posebej pa mladim, saj je brezplačen. Veliko poudarka pa smo dali tudi na ekologijo.

2. Komu je bil Lokalc prvotno namenjen?

Lokalc ni nikoli imel posebne ciljne skupine. Namenjen je vsem občankam in občanom.

3. Na podlagi česa ste določili progo?

Progo smo določili predvsem na podlagi poseljenosti posameznega kraja in pomembnih ustanov.

4. Ste progo že kdaj spreminjali? Kolikokrat in zakaj?

Proga je bila do sedaj vsaj 3 – krat spremenjena in sicer zaradi pripomb občanov.

5. Dobivate kakšne prvotne informacije od uporabnikov Lokalca?

Da, dobivamo. Odprto imamo brezplačno telefonsko številko, kamor lahko občanke in občani sporočajo svoja mnenja. Občasno pa dobivamo tudi pisma uporabnikov.

6. Ali je zaradi tega kaj upadel promet ostalim javnim prevozom, ki so plačljivi?

Seveda, nekaj sprememb se opazi. Predvsem avtobusom na dolge proge.

7. Imate kakšne podatke o prijaznosti do okolja zaradi uvedbe Lokalca?

Teh analiz do sedaj še nismo delali. Gotovo je okolju prijazen saj je manj prometa in so potniki zadovoljni z njim. Preverjanje onesnaženosti pa se na tolikšnih lokacijah ne da meriti.

8. Imate kakšne ideje v prihodnosti za uvedbo več Lokalcev, več prog, postajališč in ali bo avtobus ostal brezplačen?

Delajo se projekti razširitve vsaj do Šoštanja in Topolšice, radi pa bi ustanovili progo za prevoz osnovnošolcev do bližnjih krajev kot so Kavče, Pesje in Konovo. Vendar po tej progi prevoz z avtobusom ne bo tako pogost kot na ostalih dveh progah.

9. Po najinem mnenju je frekvenca pol ure bistveno premajhna za mesto kot je Velenje – v vseh mestih se javni prevoz odvija v krajših intervalih 10 min ali še manj? Boste na tem področju uvedli kakšne spremembe?

Frekvenca je nekoliko manjša in sicer 15 min. Na tem področju ne bomo uvedli kakšnih sprememb, saj je interval dovolj pogost.

10. Avtobusi še vedno niso ustrezni za prevoz invalidov in drugih gibalno oviranih oseb, mamic z vozički? Predvidevate tudi na tem področju kaj spremeniti? Kaj in kdaj?

Da, nekaj sprememb načrtujemo. Spremembe bomo poskusili uresničiti jeseni. Radi bi uredili predvsem vstop za invalidne osebe.

5 DISKUSIJA

Rumeni avtobus, imenovan Lokalc je izjemno učinkovit projekt Mestne občine Velenje. Ljudje ga radi uporabljajo, saj lahko tako preprosteje pridejo do svojega doma ali zelenega objekta kot če bi morali hoditi peš.

Podobne projekte imajo še nekatere druge občine po državi; takšen projekt uspešno izvajajo že kar nekaj časa. Takšna občina je Nova Gorica, ki je prva uvedla brezplačni javni prevoz in s tem zmanjšala težave s parkiranjem in onesnaženostjo. Druga takšna občina je Šempeter, kjer so prav tako uspešno uvedli brezplačni mestni prevoz. Brezplačni mestni prevoz pa je dobro poznan tudi po večjih evropskih mestih, kjer so ponekod še korak pred nami, saj so uvedli okolju prijaznejše načine prevoza, kot so električna in hibridna vozila, ponekod pa pilotno uvajajo tudi avtobuse na vodik.

Slika 6: Primer javnega prevoza na elektriko, Vilna, Litva (Foto: E. Glasenčnik).

Občanke in občani občine Velenje so z uvedbo brezplačnega javnega prevoznega sredstva zelo zadovoljni, saj se lahko brezplačno vozijo tudi tisti, ki doma nimajo lastnega prevoznega sredstva. Kar polovica potnikov se je pred tem tako ali drugače vozila z lastnim avtomobilom.

Lokalc jim je zelo všeč, saj so vozniki prijazni in ima avtobus veliko postaj ter vozi v dovolj pogostih interval. Vendarle dandanes življenje tako zelo hitro teče, da bi morala biti frekvenca avtobusov še pogostejša; najbolje bi bilo na 5 minut. Samo res učinkoviti in dovolj hitri javni prevozi namreč dolgoročno pokažejo pozitivne rezultati v primerjavi z uporabo osebnih avtomobilov. Danes dolgo čakanje na avtobusnih postajah ni več v modi; v večini evropskih mest je javni prevoz dosti bolj pogost, čakalna doba je manj kot 5 minut.

Uporabniki in vozniki pa imajo tudi nekaj idej za še boljšo prihodnost. Tako šoferji kot potniki bi radi omogočili dostop gibalno oviranim osebam in mamicam z vozički. So namreč

mišljenja, da gibalno ovirane osebe ne morejo na avtobus zaradi previsoke stopnice zadaj. Na samem avtobusu je dobro poskrbljeno za invalide, saj imajo rezerviran sedež spredaj pri vozniku, vendar žal ne morejo na avtobus. Za gibalno ovirane osebe, invalide in mamice z vozički bi morali prijavitelji projekta poskrbeti že ob začetku projekta.

Do sedaj je projekt mestnega javnega prevoza zmanjšal obremenitev parkirišč ob večjih in pomembnejših ustanovah. Starši so zadovoljni z Lokalcem, saj niso več tako obremenjeni z interesnimi dejavnostmi svojih otrok. Ko bodo v prihodnosti pokrite vse točke v Mestni občini Velenje in okoliških krajih, se bo bistveno zmanjšala obremenitev mestnega jedra, s tem pa se pričakuje tudi manj avtomobilov in manj izpusta CO₂ v ozračje. Z uvedbo in uporabo Lokalca zagotovo prispevamo k čistejšemu okolje in ozračju. Zaradi čistega zraka je tudi manjša možnost učinka toplotne grede, ki je danes ena največjih groženj za našo prihodnost. Vsak prispevek k zmanjšanju učinka segrevanja zemeljskega ozračja zaradi toplogrednih plinov je dobrodošel; in Lokalc je v Mestni občini Velenje odličen prispevek tako z vidika mestne uprave kot z vidika vsakega potnika, ki Lokalc redno uporablja. Ob tako načrtani poti v prihodnosti ne bo potrebe po neskončnem številu parkirišč in parkirnih hišah, saj bo večina občank in občanov hodila peš ali pa se bo vozila z Lokalcem.

Čeprav je avtobus Lokalc usmerjen k ekološko boljšemu javnemu prevozu in ima ekološko učinkovite dizelske motorje, ki so tišji in spuščajo manj CO₂ v naše ozračje, bo potrebno dolgoročno razmišljati tudi o električnih in drugih hibridnih vozilih, mogoče tudi o avtobusih na vodik. Ta vozila bi bila okolju še bolj prijazna in bi zmanjšala izpust CO₂ v ozračje in naše okolje. Ker v Šaleški dolini pridelamo mnogo elektrike in z njeno proizvodnjo tudi onesnažimo okolje, bi mogoče bila ekološko najbolj ugodna rešitev uporaba električnega toka za avtobuse (gl. sl. 5, str. 21). Takšen način javnega prevoza je bil v preteklem stoletju v evropskih mestih mnogokrat uporabljen. Mogoče pa bi ga lahko s primernimi posodobitvami in tehnološkimi dopolnitvami uporabili tudi v Šaleški dolini.

Anketa je pokazala, da veliko število občanov uporablja javni prevoz z Lokalcem, saj je okolju prijazen in brezplačen. Večina teh ljudi se je prej vozila s svojim avtomobilom ali pa drugim plačljivim javnim prevozom. Nekateri pa so hodili peš. Večina je mnenja, da je to odličen in predvsem okolju prijazen projekt Mestne občine Velenje in bi radi, da bi ta projekt ostal še najprej brezplačen. Vsi anketirani potniki so zadovoljni z vozniki in se jim ta projekt zdi okolju prijazen in je s tem tudi manj prometa na cesti ter parkiriščih. Šoferji so s tem poklicem, ki ga upravljajo, zadovoljni, saj so radi v stiku z ljudmi.

Avtobus Lokalc je okolju prijazen projekt, vendar v zrak uhaja kar nekaj izpušnih plinov, ki onesnažujejo naše okolje in lahko v nekaterih primerih pride tudi do učinka toplotne grede. Opazili smo še eno slabost in sicer, da se proga skoraj vsak mesec spreminja in s tem se potniki in šoferji težko vsak mesec navadijo na novo progo in s tem vlada zmeda.

Rezultati anket so vsekakor potrdili zastavljene delovne hipoteze in sicer: uporabniki Lokalca se z brezplačnim javnim prevozom vozijo pogosto, vsaj polovica uporabnikov Lokalca se je pred uvedbo le-tega tako ali drugače vozila z lastnim prevoznim sredstvom, vsi anketiranci so zadovoljni z voznim redom Lokalca kot tudi z izbrano progo vožnje in Lokalc tako po mnenju potnikov kot tudi šoferjev predstavlja ekološko prijazno prevozno sredstvo. Ekološko prijazno prevozno sredstvo je tako z vidika uporabe in porabe goriva kot tudi z vidika onesnaževanje okolja in doprinosu k zmanjševanju deleža CO₂ v zraku v prihodnosti. Projekt Lokalc je zelo dober projekt in več ljudi kot ga bo uporabljalo, večji bo njegov prispevek za ekološko lepšo prihodnost Velenja, Slovenije in še širše.

6 ZAKLJUČEK

Avtobus Lokalc je projekt Mestne občine Velenje, ki je nastajal kar 2 leti. Projekt zmanjšuje gnečo na parkiriščih pri pomembnejših ustanovah prav tako pa tudi gnečo na cesti in ima tudi pozitiven ekološki učinek.

Trenutno ima 23 postajališč in vozi na različne lokacije po Velenju in okolici. Po mestu in njegovi okolici vozijo 4 avtobusi in sicer po rdeči in rumeni progi. Dnevno tako avtobusi porabijo 100 l dizelskega goriva (25 l / avtobus) in prevozijo 560 km (140 km/ avtobus).

V Velenju in njegovi okolici se je avtobus Lokalc dobro prijel med ljudi in ima veliko obiskovalcev. Mnogim ljudem so s tem projektom olajšali življenje, saj predvsem starejšim ljudem brez lastnega prevoznega sredstva ni treba hoditi peš do bolj oddaljenih uradnih in drugih ustanov.

Ker se veliko več ljudi vozi s svojimi prevoznimi sredstvi, se bo čez nekaj časa zaradi Lokalca zmanjšalo število avtomobilov, gneča na cesti bo prav tako manjša, sprostili se bodo parkirni prostori in kar je tudi zelo pomembno, bo bistveno manj prometnih nesreč.

Slabost Lokalca je ta, da pri dostopu ni poskrbljeno za invalidne osebe, gibalno ovirane osebe in mamice z vozički zaradi previsoke stopnice zadaj in spredaj. Na samem avtobusu je dobro poskrbljeno za invalide, saj imajo rezerviran sedež spredaj pri vozniku; vendar žal ne morejo na avtobus. Za gibalno ovirane osebe, invalide in mamice z vozički bi morali prijavitelji projekta poskrbeti že ob začetku projekta.

Lokalc ni primeren za prevoz učencev, dijakov in študentov, saj nima varovalnega pasu na sedežih za varno vožnjo. Vendarle se vsakodnevni uporabniki kar v 50-70% učenci in dijaki.

Lokalc je odlična ideja, ki jo je Mestna občina Velenje dobro udeležila v našem vsakdanjem okolju. V prihodnje bi bili zelo veseli, če bi se projekt obdržal; lepo bi bilo tudi slišati, da bodo naše mestne oblasti tudi v prihodnje skrbele za čistejšo okolje in nadomestile avtobuse z ekološko še ustrežnejšimi, mogoče za začetek z električnimi ali hibridnimi vozili, v daljni prihodnosti pa predvsem z večjo energetske učinkovitostjo in uporabo obnovljivih virov energije.

Brezplačni javni prevoz v Mestni občini Velenje je velik korak za lepše in čistejše okolje. Veliko ljudi se tega zaveda in zato ne uporabljajo več lastnega prevoznega sredstva ampak se raje odpeljejo z Lokalcem. Je brezplačen, okolju prijazen in še odpelje te po vseh kotičkih našega mestnega jedra in njegove okolice. Če bomo tako nadaljevali, bo naše okolje čistejše in zadovoljnejše, s tem pa tudi naše zadovoljstvo ter zdravje. Uporabljajmo ga.

7 POVZETEK

Vsakdo izmed nas je že videl rumen avtobus, ki brezplačno vozi po Velenju. To je Lokalc. Je projekt Mestne občine Velenje za ekološko usmerjenemu prometu. Do sedaj smo ena redkih občin v Sloveniji, ki se je odločila za ta okolju prijazen projekt.

Vsi občani so zadovoljni z brezplačnim javnim mestnim prevozom, saj je brezplačen in na cestah ter parkiriščih ni več toliko prometa. Lokalc zelo olajša delo staršem, ki morajo svoje otroke vsak teden peljati na šolske in izven šolske dejavnosti. Občanom je zelo všeč, saj ima trenutno kar 23 postajališč in vozi na različne lokacije po Velenju in okolici. Z anketiranjem uporabnikov Lokalca sva ugotovili, da bi mnogo uporabnikov progo podaljšali vse do Šentilja, Kavč in Šoštanja.

Izmed anketiranih uporabnikov so zanimiva mnenja dijakov, ki so doma v Šoštanju in nimajo prevoza do Velenja oziroma ga morajo plačevati.

Lokalc ni primeren za prevoz učencev, dijakov in študentov, saj nima varovalnega pasu na sedežih za varno vožnjo; vendarle so vsakodnevni uporabniki v velikem odstotku prav učenci in dijaki.

Z anketiranjem šoferjev sva ugotovili, da je proga B veliko bolj obiskana kot proga A, saj ima načrtano progo mimo večjih in pomembnejših ustanov za življenje v našem mestu. Po mnenju šoferjev mestnih avtobusov ima tudi Lokalc slabost in sicer, da progo spreminjajo skoraj vsak mesec, zato pa je tudi nekaj zmede prav tako med šoferji kot tudi med potniki. Nova menjava proge je načrtovana 9. marca 2009. Projekt je še v razvoju in če spremembe prinašajo izboljšave, jih pa meščani tudi z veseljem sprejmejo.

Avtobusni šoferji se strinjajo, da je uvedba Lokalca nedvoumno podpora ekološko usmerjenemu prometu v Velenju, saj z uporabo Lokalca ljudje manj uporabljajo osebna prevozna sredstva. Prednost Lokalca je zatorej zastoj prevoz za vse občane; le to je vredno izredne pohvale. Vendarle avtobusi zaenkrat še niso povsem ekološki – zaenkrat je poraba goriva še vedno velika; v prihodnje pa bo potrebna preusmeritev v večjo energetske učinkovitost in uporabo obnovljivih virov energije.

Lokalc je primerno prevozno sredstvo za starejše osebe brez lastnega prevoznega sredstva kot za otroke, ki obiskujejo izven šolske dejavnosti in so predaleč da bi hodili peš in seveda za vse ostale občane. Potrebno bi bilo le dodatno opremiti avtobuse z varnostnimi pasovi in olajšati dostop invalidom in gibalno oviranim osebam.

Z izvedbo projekta Lokalc je mesto Velenje vsekakor spodbuda tudi za uvedbo brezplačnega javnega prevoza tudi v ostalih občinah. Želimo si, da bi Lokalc ostal brezplačen tudi v prihodnosti, saj je v današnjem kriznem času le redko kaj brezplačno, za mnoge meščane bo zaradi krize v prihodnosti Lokalc mogoče edino prevozno sredstvo.

8 ZAHVALA

Iskreno bi se zahvalili najinima mentoricama, mag. Aniti Povše in dr. Eriki Glasenčnik, za pomoč, svetovanje, podporo in potrpežljivost pri izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvaljujeva se tudi gospodu županu Srečku Mehu in gospodu Janezu Vrancu z Mestne občine Velenje za podrobnejše informacije in sodelovanje v intervjuju. Prav tako bi se zahvalili tudi anketiranim potnikom in šoferjem avtobusa Lokalc.

Osnovni šoli Gustava Šiliha se zahvaljujeva za finančno pomoč pri izdelavi raziskovalne naloge.

Na koncu bi se zahvalili najinima družinama za pomoč pri premagovanju težav in veliko moralno podporo pri izdelovanju raziskovalne naloge.

9 LITERATURA

1. Lokalc. <http://www.velenje.si> (22. 2. 2009).
2. Naš čas. <http://www.nascas.com> (25. 2. 2009).
3. Proga in postajališča. <http://arhiva.velenje.si/www3/projekti/2008/Lokalc-proga%2008-09> (25. 2. 2009).
4. Ime in znak Lokalca. 2009.
<http://arhiva.velenje.si/www3/Datoteke/2008/MPPV%20gradivo.pdf> (11. 3. 2009).
5. Primer tiskanega oglasa za Lokalc.
<http://images.google.si/images?hl=sl&q=lokalc%20velenje&um=1&ie=UTF-8&sa=N&tab=wi> (12.3.2009).
6. Srečko Meh, <http://www.sloveniatimes.com> (9. 3. 2009).
7. Meh S., 2009. Ustni vir.
8. Vranc, J., 2009. Ustni vir.

10 PRILOGE

Priloga 1: Anketa za potnike

Anketa MESTNI POTNIŠKI PROMET VELENJE – LOKALC

Sva učenki 9. razreda OŠ Gustava Šiliha Velenje. Zadali sva si nalogo, da izdelava anketo o brezplačnem mestnem prevozu z Lokalcem in zadovoljstvu njegovih potnikov. Rezultati ankete nama bodo v veliko pomoč pri izdelavi raziskovalne naloge.

Prosiva Vas, če si lahko vzamete nekaj minut časa in rešite to anketo.

Najlepše se Vam zahvaljujeva.

Dobro preberite vprašanje, obkrožite odgovor in dopišite svoje mnenje

1. Ali ste zadovoljni z avtobusom Lokalc, ki brezplačno vozi po Velenju?

- a) Da, vsekakor
- b) Da, lepo je, da imamo v Velenju kaj novega
- c) Ne, nikakor
- č) Ne morem se opredeliti

2. Kaj Vam je na avtobusu najbolj všeč?

- a) To, da je zastoj.
- b) Da vozi vse dni v tednu
- c) Da vozi dovolj pogosto
- č) Da vozi na različne lokacije
- d) Da so prijazni vozniki
- e) Ker je lepe barve
- f) Nič od naštetega

Ostalo: _____

3. Kaj Vam na Lokalcu ni všeč?

- a) Da mamice z vozički in invalidne osebe ne morejo gor
- b) Da vozniki s potniki niso prijazni
- c) Lahko bi bilo več Lokalcev, vsaj ob večjih prireditvah
- č) Lahko bi bilo več Lokalcev ob sobotah dopoldan
- d) Mlajši ne dajo prostora starejšim
- e) Preveč postaj

f) Avtobus se vozi samo v eni smeri in zato je vožnja predolga

Ostalo: _____

4. Zakaj sploh greste na avtobus Lokalc?

- a) Ker je brezplačen
- b) Ker doma nimam lastnega prevoznega sredstva
- c) Ker pridem prej do svojega doma, kot če grem peš
- č) Sploh se še nisem peljal z Lokalcem

Drugo: _____

5. Kako pogosto uporabljate brezplačni prevoz z Lokalcem?

- a) Vsak dan večkrat
- b) Vsak dan enkrat
- c) Večkrat tedensko(2-5x)
- č) Enkrat tedensko
- d) Redko (manj kot 1x tedensko)
- e) Nikoli

6. Ali Vam odgovarja vozni red Lokalca? Zakaj?

- a) Da
- b) Ne

Če ne, ZAKAJ:

7. Ali Vam odgovarja do sedaj veljavna proga

- a) Da
- b) Ne

8. Želite, da bi vozil še kam drugam

- a) Da
- b) Ne

Če da, naštejte lokacije

9. Ali ste zadovoljni z vozniki?

- a) Da
- b) Ne

Utemeljite odgovor: _____

10. Mislite da je vožnja z Lokalcem okolju prijazna?

- a) Da
- b) Ne

Utemeljite in razložite odgovor: _____

11. S kakšnim prevoznim sredstvom ste se vozili pred uvedbo Lokalca?

- a) Z drugim javnim prevozom.
- b) Z lastnim avtom.
- c) Hodil sem peš.
- d) S kolesom.
- e) Sorodniki ali prijatelji so me vozili z avtom.
- f) Drugo _____.

Zahvaljujeva se Vam za sodelovanje!

Priloga 2: Anketa za šoferje

Anketa

MESTNI POTNIŠKI PROMET VELENJE – LOKALC

Sva učenci 9. razreda in delava raziskovalno nalogo na temo avtobusa Lokalc. Rezultati te ankete bi nama bili v veliko pomoč pri izdelavi čim boljše raziskovalne naloge. Zato Vas prosiva, če si lahko vzamete nekaj časa in izpolnite to anketo.

Najlepše se Vam zahvaljujema!

Obkrožite odgovor in dopišite svoje mnenje.

1. Kakšno je vaše mnenje o brezplačnem avtobusu Lokalc?
- a). Odličen projekt mestne občine Velenje
 - b). Lahko bi bilo boljše
 - c). Sploh mi ni všeč

2. Kaj Vam je na avtobusu Lokalc najbolj všeč?
- a). To, da je veliko obiskovalcev
 - b). To, da je okolju prijazen
 - c). To, da so obiskovalci prijazni
 - č). To, da je lepe barve
 - d). To, da sem v stiku z ljudmi

3. Kakšno gorivo uporabljate?

Katero gorivo (kakšen pogon vozil) bi bilo po vašem mnenju z ekološkega vidika najbolj ustrezno za mestni javni promet?

4. Ali ste zadovoljni s tem poklicem, ki ga opravljate?
- a). Da
 - b). Ne

Utemeljite odgovor: _____

5. Mislite, da je vožnja z Lokalcem okolju prijazna?
- a). Da
 - b). Ne

Utemeljite odgovor: _____

6. Ali ugašate avtobus med čakanjem na ljudi?
- a). Da
 - b). Ne

7. Ali mislite, da je avtobus Lokalc primeren za invalidne osebe in mamice z vozički?

- a). Da
- b). Ne

Utemeljite odgovor: _____

8. Koliko prevoženih kilometrov naredite na dan, koliko na mesec in približno koliko na leto?

9. Kaj bi izboljšali na avtobusu? NELOGIČNO – NE VEM KAJ ŽELITA dobiti za odg

10. Približno koliko obiskovalcev ima avtobus na dan?

11. Koliko goriva porabite na mesec in ali se Vam to zdi veliko?

Zahvaljujeva se Vam za sodelovanje!